

Görme Engellilerin Yapabileceği Meslekler

Körler, mutlak olarak görmeyi gerektirmeyen birçok iş ve mesleği icra edebilirler. Bu anlamda akla gelen ilk iş, **santral operatörlüğü** olmaktadır. Ancak son yıllarda görmeyenlerin bilgisayar kullanabilmeye başlamalarıyla, çalışma alanları bir hayli genişlemiş ve entellektüel boyutu daha fazla olan mesleklere yönelebilmişlerdir;

Avukatlık: Hukuk, görsellikten çok beyinsel muhakemeyi gerektirdiği için her zaman körlerin rağbet ettiği alanlardan biridir. Ülkemizde görme engelli avukatlar kamu sektöründe ve kendi ofislerinde çalışmaktadırlar. Dilekçelerini, bilgisayarı kullanabildikleri için kendileri hazırlayabilmekte ve beyaz bastonları yardımıyla adliyerleri dolaşabilmektedirler. Bilgisayarlar da hukuk programlarının yaygınlaşması mevzuat ve bilgiye ulaşmalarını kolaylaştırmıştır. Ofiste çalışan gören bir sekreter de görme engelli avukatın işlevselliğini tamamlamaktadır.

Gazetecilik: Körler Basın Yayın ve Halkla İlişkiler alanında da çok sık rastlanmamakla birlikte görev alabilmektedirler. Ülkemizde Görme Engelli Gazeteci Aziz Kürkcü bu alanda tanınmış, başarılı bir isimdir. Röportaj ve araştırma alanında görmeyen gazetecilerin başarılı oldukları bilinmektedir.

Yazarlık: Bilgisayar görmeyenlere kendi başlarına yazabilme ve yazdıklarını kontrol edip düzeltebilme imkanı vermektedir. Tarayıcılar ve internet sayesinde istedikleri metinleri hemen okuyabilmektedirler. Böylece bilgiye erişim sorunları ortadan kalkmaktadır. Dolayısıyla görmeyenler için yazarlık ve benzeri mesleklerin icrasında bir sorun kalmamaktadır.

Bilgisayar Programcılığı: Bilgisayar programcılığı da günümüzde körlerin yaygın iş alanlarından biridir. Hazırlanacak yazılımın görsel dizaynı dışındaki asıl motor bölümünü ortaya koymada görmeyen programcının görenden bir farkı yoktur.

Psikolojik Danışmanlık: Rehberlik ve Danışma Merkezlerinde kör psikologlar kendilerine başvuranların sorunlarını dinleyerek çözme konusunda hizmet vermektedirler.

Masörlük: Masaj ve fizik tedavi körlerin en başarılı olduğu alanlardandır. Dokunma duyusu ve el becerisine dayanan bu meslek körler için ideal görünmektedir. Bazı hastaların masörün kendi vücutlarını görmesinden çekinmeleri nedeniyle görmeyen masörleri özellikle tercih ettiği bilinmektedir.

Öğretmenlik: Sözel derslerde görmeyen öğretmenler kolaylıkla hizmet verebilmektedir. Müzik ve İngilizce dersleri de bu kapsamda düşünülebilir. Görme engelli öğretmen dersi anlatmakta, gerekirse tahtaya yazacağı şeyleri bilgisayarla barkovizyon makinasıyla perdeye yansıtılabilmektedir.

Santral Operatörlüğü ve Call Center personeli: Telefon bağlama işlerinde görmeyenlerin çalıştırılması geçmişten beri çok yaygındır. Numaraları hafızada tutma yetkinlikleri bu işi yapmalarında kolaylık oluşturur. Günümüzde popüler hale gelen "call center" tipi çalışmada da görmezler istihdam edilebilmektedir.

Müziyenlik: Temelde kulağa ve işitme yeteneğine dayanan müzik sanatı görmezlik olgusunun doğasına uygundur. Körler okullarında iyi bir müzik eğitimi alan görme engelliler kendi çabaları ya da daha ileri düzeydeki müzik okullarında geliştirdikleri yeteneklerini hayatlarını kazanma yönünde değerlendirebilmektedirler. Enstrüman çalarak ya da şarkı söyleyerek geçimlerini sağlayan birçok görme engelli vardır. Bestecilik, kompozitörlük ve aranjörlük körlerin müzik içinde icra edebildiği alanlardandır.

Piyano akortçuluğu: Piyano akortçuluğu da müzik kulağı ve el becerisine dayanan görmezlerin icra etmesine elverişli bir meslektir.

Seyyar Satıcılık: Ülkemizde eğitim olanağından yararlanamayan ya da öğrenim gördüğü halde buna uygun iş bulamayan görme engellilerin geçimlerini sağlamak amacıyla sokak ya da vapur/tren gibi taşıt araçlarında gezgin satıcılık yaptıkları bilinen bir gerçektir.

Çevirmenlik: Yabancı dil eğitimi alan görme engelliler, metin çevirme ve simultane tercüme işlerinde çalışabilmektedirler. Körlerin bilgisayarı kullanmaya başlaması, sözlük programları yardımıyla metin çeviri işlerinde çalışmalarını kolaylaştırmıştır.

Anahtarcılık: Ayarlama yapmak ya da arızayı bulmak maksadıyla parmaklarının veya dilinin dokunma duyusunu kullanan, bu şekilde ince kilit ve anahtarcılık işleriyle uğraşan görme engelliler vardır.

Montaj ve paketleme: El becerisine dayanan ürün paketleme ve parça birleştirme işlerinde görmeyenler verimli olabilmektedirler.

Ticaret ve yöneticilik: İş idaresi yeteneği olan görmezler yeterli sermayeye de sahip iseler özel firmalarını kurarak ticaret yapabilmekte, hizmet sektöründe faaliyet gösterebilmektedirler.

Av.Dr.Kerim Altınok